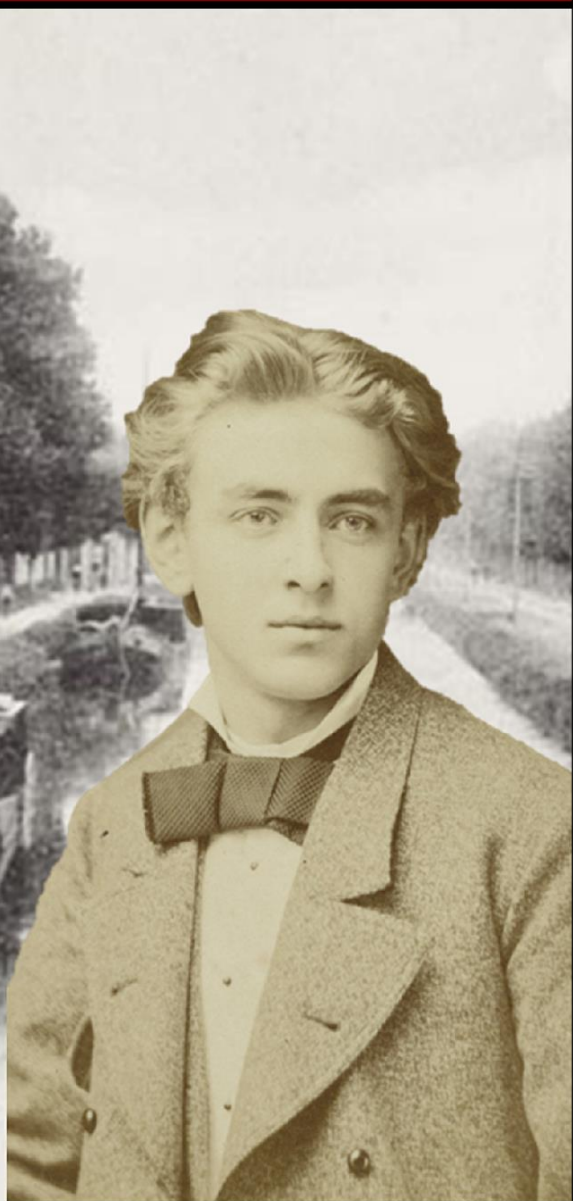
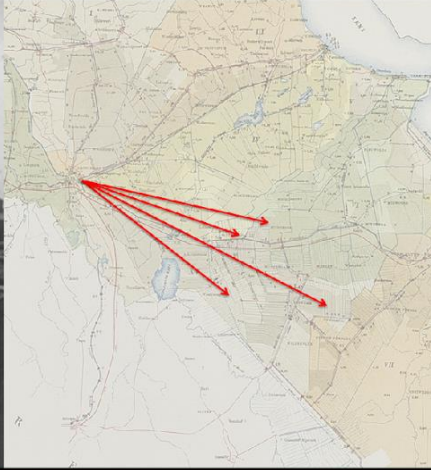

Tobias en het turschip

Turf in Groningen en de veenkolonieën

Stap samen met de negentiende-eeuwse Tobias als verstekeling aan boord van een turfschip en reis stiekem mee naar de Groninger veenkoloniën. Aan de hand van het spannende verhaal over Tobias ontdekken de leerlingen tijdens het lesprogramma 'Tobias en het turfschip' hoe het leven er in de negentiende eeuw in de Groninger veenkoloniën uitzag. Tijdens hun bezoek aan het museum gaan de leerlingen op zoek naar objecten die met turf te maken hebben en maken ze, net als Tobias in het verhaal, kennis met de wereld van de turfwinning. Zouden de leerlingen het leven als snikjong of turfsteker zien zitten of gaan ze toch maar liever gewoon naar school?

Vorbereiden:

- ✓ Maak op tijd (bij voorkeur drie weken van te voren) een afspraak via 050-3122202 of m.kind@noordelijkscheepvaartmuseum.nl
- ✓ Verdeel de leerlingen voor het eindspel alvast in twee groepen
- ✓ Bespreek met de begeleiders dat hun actieve deelname zeer gewenst is
- ✓ Bespreek met de leerlingen dat in het museum dezelfde regels gelden als op school

Bereikbaarheid:

Ons museum is gevestigd op Brugstraat 24 in twee van de mooiste Middeleeuwse panden van Groningen.

Per auto: de dichtstbijzijnde parkeerplaats is parkeergarage Westerhaven

Per bus: de lijnen 6, 8, 15, 33, 35, 37, 39, 88 en 135 stoppen vlakbij het museum

Per trein: het museum ligt op ongeveer tien minuten lopen van het NS-station

Tip: als u met een groep met de lijnbus wilt reizen is het mogelijk deze vooraf te reserveren via <http://qbuzz.nl/GD/contact/reizen-eeen-groep/>

Bij binnenkomst:

Onze museumdocent heet jullie welkom en vraagt jullie de jassen en tassen achter te laten in de garderobe. Daarna gaan we naar de onderwaterwereld van onze educatieruimte en kan het lesprogramma beginnen!

Een museum ontdekken doe je het beste met een volle maag. Het is daarom ook mogelijk de start van het lesprogramma nog even uit te stellen, zodat de leerlingen voor we het museum ingaan de gelegenheid krijgen om gezamenlijk wat te eten en te drinken in onze educatieruimte.

Tijdens het bezoek:

Ontdekken, beleven, ervaren en plezier staan centraal in al onze lesprogramma's. De leerlingen krijgen daarom de gelegenheid ons museum met al hun zintuigen te ontdekken. Museumobjecten aanraken verboden? Welnee! Voel gerust aan een eeuwenoud roer, sta aan het stuurwiel van een schip of voel hoe zwaar een turf is.

Tijdens dit lesprogramma maken de leerlingen kennis met de stadse jongen Tobias. Tobias is

een jongen van 11 jaar die rond 1900 in Groningen woont en uit een rijke familie komt. Iedere ochtend maakt de dienstmeid de kachel aan met turf, zodat het lekker warm in huis is als Tobias uit bed komt. Tobias gaat vaak op het Schuitendiep kijken naar de turfschepen die aan het lossen zijn. Op dag besluit hij zich op een schip te verstoppen om eens te kijken hoe het er vanbinnen uitziet. Zo komt de stadse Tobias uiteindelijk in de veenkoloniën terecht waar hij meer leert over de turfwinning.

Na een interactieve turfquiz, die bedoeld is om de voorkennis van de leerlingen te activeren en hun kennis over dit onderwerp bovendien uit te breiden, gaan de leerlingen het museum in en maken zij kennis met allerlei objecten uit de wereld van de turf. Hebben de leerlingen wel eens een turf in handen gehad of gevoeld hoe zwaar het is om een trekschuit te trekken? Tijdens hun bezoek aan het museum ervaren ze het proefondervindelijk! De leerlingen worden vervolgens gestimuleerd de objecten goed te bestuderen en te bedenken waarvoor zij gebruikte zouden kunnen zijn. Als we tenslotte het verhaal over Tobias' avonturen in de veenkoloniën vervolgen komen al deze objecten stuk voor stuk weer voorbij!

Duur van het lesprogramma:

De les duurt ca. 90 minuten

Kerdoelen

Het lesprogramma sluit aan bij de volgende kerndoelen:

51. De leerlingen leren gebruik te maken van eenvoudige historische bronnen en leren aanduidingen van tijds- en tijdsdeling te hanteren.
52. De leerlingen leren kenmerkende aspecten van tijdvakken. In dit geval is dat Tijdvak 8, 'De tijd van burgers en stoommachines'.
56. De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed

Wij verheugen ons op jullie bezoek!